

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
telf. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Vísdomsorð

Hvussu miklan áhuga hava ikki fólk fyri religionini, hvørs sannleika, tey eru so ivasom um, og hvørs forskriftir tey virða so lítið.

Nógv er stórslegið, men einki er so stórt sum menneskjan sjálv.

Kapellið.

Vit ringdu niðan í lögtingi í gjár. Danbjörg kom til. Vit spurdu: »Er nakar fundur har uppí?« Nei, svaraði Danbjörg »her í hesum húsi er eingin fundur, tú veitst, hetta er jú eitt kapell«.

Betur kundi tað væl ikki sigast.

Februar er ársins annar mánaði eftir júlionsku og gregorianisku tíðarrokningini. Dagtal: 28, skotár 29. Eftir teirri eldru rómversku tíðarrokningini var februar 12. (seinasti) mánaðin í árinum, tí var skotdagurin settur her. Navnið hevur hann eftir rómverska gudinum Februus. Gamla danska navnið fyri februar er blíðimánaði.



FÆRÖSK MARGARINE

VITA No 1

VITAMINISERET

FÆRÖSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

LÝSING

Sambært lóg frá 12. mars 1923 um kommunala skattaálíknig í Føroyum verða allir persónar, sum eru skyldgir at föra löggildar handilsbökur, bidnir um annahvørt sjálvir ella við fulltrúa, tó um so er við fulltrúargevarans egnu ábyrgd — innan 1. februar 1954 at geva upp inntöku sína fyri 1953 samsvarandi teim útfyllingarblöðum við leiðbeinan til sjálvuppgávu, sum nevndin hevur útflyggjað skattagjaldarunum. Serliga verður víst á, at persónar, sum í yrki sínum vanliga nýta annað rakstrarár enn álmanakkaárið, hava rætt til at nýta hetta í sjálvuppgávuni. Hesi útfyllingarblöð verða at endurflyggja TÖRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND.

Tað verður beinleiðis gjørt kunnigt, at hann, sum ikki í rættari tíð gevur upp inntöku sína samsvarandi áðurnevndu lóg, missir rættin til at mótmæla skattaálíknig síni, um hann ikki kann vísa á, at skattaálíknig er meira enn 25 % hægri enn veruliga inntöku hansara. Er munurin meir enn 25 % skal hann gjalda skatt av veruligu inntöku síni við 25 % í viðbót.

Hann, sum einki útfyllingarblað hevur fingið við útbýtanina, eigur sjálvur at snúgva sær til líkningarnevndina, av tí at mögulig mistök við útbýtanina hava onga ávirkan á undannevndu ásetingar.

Persónar, sum eru skyldgir at föra löggildar handilsbökur og skattskyldig deyðsbúgv, SKULU SAMAN VIÐ SJÁLVUPPGÁVUNI SENDA INN RAKSTRARROKNSKAP OG UPPGERÐ YVIR FÍGGJ-ARSTÖÐU VIÐ RAKSTRARÁRSINS BYRJAN OG ENDA.

Sjálvuppgávur, sum ikki eru innkomnar áðrenn áðurnevndu frest í tí fyriskrivaða sniði og rætt undirskrivaðar, kunnu ikki verða kravdar tiknar til umhugsunnar.

Somuleiðis verður kunnigt, at hann, sum til skaða fyri kommunu miðvíst gevur skeiva sjálvuppgávu ella gevur líkningarnevndini skeivar upplýsingar um inntöku ella ognar- og förimunarviðurskipti síni, VERÐUR SEKTAÐUR VIÐ, AT HANN TIL KOMMUNU BØTIR UPP TIL 10 FERÐIR TANN SKATT, SUM HANN HEVUR SVIKIÐ.

Øll verða biðin um at skriva növn og bústað (götunavn og húsnúmmar) skiliga á sjálvuppgávuna, so tey verða ikki misskilt.

TÖRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND

week-END . . .

Hin ungi maðurin skuldi svara verfaðir sínum uppá nakrar spurningar.

— Røykja tygum? spurdi hesin heiðursmaðurin.

— Nei, svaraði hin ungi maðurin.

— Drekkja tygum heldur ikki?

— Eg havi aldri leskað ein dropa av brenni vini.

— Spæla tygum einki, ganga tygum ikki eftir konufólki?

— Nei, nei, nei!

— Hava tygum so heilt eingin brek?

— Jú, eg havi eitt ringt brek. Eg ljúgv í so for . . . illa.

Tað er ikki so nógv klæðini sum tað, ið innan undir teimum er, ið telur.

Franski uttanríkisráðharrin Bidault unnir sær av og á eitt glas av víni, men annars er hann sera sparin maður. Hvussu sparin hann er, verður sagt frá í einari søgu frá tí seinasta uttanríkisráðharrafundinum, har Dulles, amerikanski og Eden, bretski uttanríkisráðharrarnir eisini luttöku. Tá ið fundurin endaði, rópti vaktarmaðurin:

— Vogn harra Dulles!

— Vogn harra Eden!

— Galosjur harra Bidault!

Hvussu skal og bókføra peningin, ið kassa-meistarinn rann av stað við?

— Set tað upp sum leypandi útreiðslur.

Í einum jettjoflari kom nýliga eitt barn til verðina við einari fer uppá 750 km. tíman.

tí skulu vinnast aftur. Protestantiskir prestar kunna mótmæla, men teir kunna einki gerað við nakran skúla. Ja, kristindómurin, sum er grundarlagið fyri vesturopeisku siðmenningin, verður ikki eingang havdur sum lærugrein í hægri skúlanum í protestantiskum londum.

Frælsi var nettupp tað, sum protestantar bóru í skildri sínum, og har ið trúarfrælsi og virkisfrælsi ræður kann ikki verða noktað trúarfeløgum at byggja sær skúlar og geva kenslu. Og hvat ið hinum fremminda, útlendska lærdóminum viðvíkir: at barnið verður gróðursett í fremmindari mold, so man har ikki víkja so nógv frá. Tí hevur skúli okkara mest útlendskan lærdóm, serliga hin hægri? Veit næmingurin, hin føroyski, tá ið hann tekur prógv, stórvægis um sítt eigna land og viðurskipti tess? Er hann ikki meiri kunnigur um alt tað, sum uttanheims liggur enn um sítt eignað? Og stóri parturin av tí unga lesandi fólki fer av landinum nettupp í hesum árum, tá ið tey vaksa og búast. Nei, Viderö má eins nógv her átala hina útlendsku uppalgina, sum vindur upp á seg, og kemur á so mangan hátt enn við hinum katólska skúlanum í Tórshavn.

Skulu vit so til endans taka uppáftur og fara og draga saman greinarróðir Viderös, kempa úttan av og ganga heilt nar at tí, hann vil hylja í líknis- og skakvendingar, halda vit okkum koma inn at meining hansara, at skúlin er í einari kreppu, sum so mangt annað, í nútíðini eini »disciplinkrisu«

(soleiðis nevna teir tað í Damark, haðani vit fáa bæði orð og hugskot). Ótangarnir, alt tað vánaligasta förir orðið og far valdið, so skúlin kann ikki arbeiða. Tí skúlin er eitt arbeiðspláss, eitt samfelag eins og hitt stórri samfelagið, sum má hava lógir og reglar og verða tær brotnar, mugu brotsmenn fáa revsing. Men nýggj uppenjing sigur, at revsingin skal fara fram við lagaligum »orðum« lógbrotarar skulu verða kindir, og helst skal lærarin kanska biðja um fyrigeving — bæði næming og foreldur. Foreldur munnu sjáldan verða vinir skúlans og lærarans. Blóðin júka, at lærarar eru ríðiskroppar, teir fáa miklar lönir og gera einki; tað rinur á foreldur, og tey gerast tí skúlanum ikki blið. Tað gav eisini at bita, at ikki ein einasta rödd var frammi at verja Tórshavnar kommunuskúla, nú hann fekk slíkar skuldsetingar, meðan tó onkur tráddi fram og segði góð orð um Nunnuskúlan.

Henda »disciplinkrise«, eisini kunnu vit kalla tað uppreistur, uppreistur móti stovnum, ið fólk ið fyrr leit at við virðing og spekt, man kennast so víða. Hon kom langtíðan á okkara skip, og tað hevur ikki verið til frama fyri okkara vinnu. Skiparar hava ikki verið virdir, ella aðrir yvirmenn, og sagt verður, at hitt yngsta slektarliðið er verst. Og »disciplinkrisen« man rökka hægri: hon for til okkara yvirvald, og hon er sum nevnt langt síðan komin til kirkju okkara, tað man Viderö hava sæð, hóast hann hevur verið leingi burtur. Yvirvaldið kunnger og hóttar við revsing, og fólk ið ger beint tvørtur

í móti — og einki hendir, púra einki hendir! Reglurnar standa svart uppá hvítt og so einki meir.

Kirkjan var áður ein avlág autoritet, ikki minst í Føroyum, men hetta er gloppið henni av hondum. Trúarfeløg hava kanska ikki grivið seg inn undir hana og tikið hana av grund, men tey gata hana so ígjøgnum, at allur gjóstur blæsir gjøgnum hana. Roytt verður burtur av henni, og hon verður vanvird. Hin ungi hevur kanska ikki altíð tveitt trúnnu fyri borð, men kemur hann aftur og hevur verið undir fremmandari ávirkan, er hann fullur av atfinningum og spott móti kirkju síni.

Og hvat gerst? Ikki er nógv at gerða. Kristindómur okkara kemur frá landi, sum teir siga er við at vera avkristnað. Kirkjur standa tómur. Menniskjan vitjar hana til dóp og jarðarferð. Kanska onkur giftan, tí tað er so »romantiskt«. Hetta lagið krýpur inn her, tað er eyðsæð.

Vit lærarar fara at halda at Viderö prestur skuldi blást í lúðurin og gjørt herróp. Sligið ring um kirkju sína og sett fragar menn har, ið bardagurin var harðastur. Nýggjur heiðinskapur herjar á eins og í gomlum dögum. Kingo liggur í mold, og skal hann muna, sum Viderö heldur, at hann áður munaði, má hann verða reistur upp av nýggjum.

Martin Joensen